

§ 102 Svenska kyrkans utbildning

CARINA ETANDER RIMBORG:

Ordförande, kyrkomötet! Jag talar för utskottet. Kyrkolivsutskottet föreslår avslag på motionerna 2013:18, 2013:22 och 2013:93 med anledning av att utbildningsplanerna för utbildningsinstitutet som startar hösten 2014 inte är en fråga för kyrkomötet att besluta om utan ligger på kyrkostyrelsens bord. Jag tror att kyrkostyrelsen t.o.m. behandlade ärendet häromdagen.

Utbildningsplanerna kommer sedan att resultera i en kursplan som fastställs av kursansvariga. Eftersom vi nu har ett gemensamt utbildningsinstitut blir det enklare att hålla samman den utbildning som våra anställda medarbetare får. När det gäller fortbildning är det ett ansvar som ligger på stiftens, och kyrkokansliet träffar regelbundet ansvariga för chefs- och ledarskapsutvecklingen inom Svenska kyrkan. Utskottet anser att detta räcker. När det gäller att införa nya utbildningar och blandtjänster när vi står inför utmaningar som kräver väl kvalificerade anställda så anser inte utskottet det vara rätt väg att gå.

Alltså avslag på motionerna 2013:18, 2013:22 och 2013:93.

ULLA RICKARDSSON:

Ordförande och kyrkomötet! Jag yrkar bifall till Kyrkolivsutskottets betänkande 2013:3 om, som Carina sade, samspelet mellan vigningstjänst och förtroendevalda.

Jag vill berätta om varför jag skrev motionen, och bakgrunden är en berättelse för 5–6 år sedan av en teologie studerande på Pastoralinstitutet, alltså en blivande präst. Han berättade att de blivande prästerna i ett rollspel skulle genomföra ett kyrkorådsmöte och då startade ett märkligt scenario. De som hade rollerna som kyrkorådsledamöter visade en otrolig nonchalans och ointresse för sitt uppdrag. Telefoner kom fram, gäspningar, bläddrande i papper m.m. Eftersom han visste att jag var förtroendevald frågade han om det gick till så där på kyrkorådsmötena. Vi förtroendevalda gör säkert våra fel men jag har svårt att tro att den bild och det beteende som han förmedlade är rätt. Min bild är att man tar sin uppgift på allvar. Om nyblivna präster går ut med en sådan här bild kan det bara bli fel. Eftersom utbildningen är under omstöpning tyckte jag att det kändes aktuellt att motionera.

Utskottet beskriver i sitt svar att det finns nya möjligheter genom det nya utbildningsinstitutet att förstå samspelet mellan ideella förtroendevalda och anställda, och att man ska få tillfälle att reflektera över den gemensamma ansvarslinjen. Det låter jättebra. Det är precis vad jag vill med motionen, så den kunde faktiskt bifallits. Nu hoppas jag att de här tankarna går vidare. Vi har ju också bifallit motion 2013:70, vilket är nästa steg efter utbildningen. Det är bra, men grunden behöver läggas redan under utbildningen. Tack.

KENT KJELLGREN:

Ordförande och ledamöter! Jag talar för motionären Margareta Larsson som har meddelat förhinder. Först vill jag yrka bifall till motion 2013:22.

Präster är en yrkesgrupp som ligger i topp när det gäller sjukskrivningar, enligt Försäkringskassans statistik. Sjukskrivningar föranleds främst av stress samt brister i den psykosociala miljön. Statistik från stiftens visar även att risken för utbrändhet hos nyvigda präster är hög. Den höga ohälsan i yrkesgruppen medför negativa konsekvenser för de drabbade individerna samt betydande kostnader för församlingarna. Dessutom påverkas församlingens verksamhet vilket i sin tur drabbar de som deltar i, eller är beroende av, dessa verksamheter. En bidragande

orsak till de höga sjuktalen kan antas vara frånvaron av konflikt- och ledarskapsutbildning under yrkesutbildningen. För att motverka de höga sjukskrivningstalen samt bidra till bättre psykosociala förhållanden i församlingen föreslås att ledarskap, gruppdynamik och konflikthantering tränas in löpande under utbildningen. Ett tryggt ledarskap går inte att läsa in enbart teoretiskt utan måste även övas in praktiskt tillsammans med andra.

Jag yrkar bifall till motion 2013:22.

HAKON LÅNGSTRÖM:

Herr ordförande! Jag har inget yrkande. Vi har ju antagit utbildningsplaner för de fyra yrkesgrupperna, och mycket av det som motionärerna skriver om finns med i dessa utbildningsplaner. Hösten 2014 startar Svenska kyrkans nya utbildningsinstitut, så mycket av detta kommer att tas om hand och vidareutvecklas.

När det gäller fortbildning så är det alldeles riktigt som utskottet skriver att den åligger stiftens. Nämnden för utbildning, forskning och kultur har också talat en hel del om behovet av vidareutbildning, vilket inte är riktigt samma sak som fortbildning. Om man ser till hur läkarna har det, så blir man först läkare och sedan kan man vidareutbilda sig till specialistläkare. Nu är väl ordet specialist något som vi får vara försiktiga med att använda i kyrkan, men vi kan säkert hitta något lämpligt uttryck. Vi bör dock finna motsvarigheter och det har vi också sagt till kyrkostyrelsen att det är ett uppdrag som Nämnden gärna vill få. Nu slutar ju Nämnden, men det finns fortsättningar för den nya kyrkostyrelsen om nya strukturerna nästa mandatperiod att arbeta med det här. Vikten av möjlighet till vidareutbildning i vår kyrka vill jag betona.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 138.